

Müasir statistikanın inkişaf perspektivləri

Prezident İlham ƏLİYEV: "Beynəlxalq Statistika Forumu metodoloji yeniliklərin təqdim edilməsi və çoxtərəfli əməkdaşlıq imkanlarının genişləndirilməsi baxımından universal bir platforma kimi çıxış edir"

Keçən həftə Azərbaycan daha bir mötəbər tədbirə evsahibliyi etdi. Paytaxtımızda III Beynəlxalq Statistika Forumu keçirildi. Forumu Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsi və MDB Dövlətlərarası Statistika Komitəsi birgə təşkil etmişdilər. Üç gün davam edən tədbirin mövzusu isə "Statistikanın inkişaf perspektivləri: beynəlxalq layihələrin rolu" idi.

Toplantıya Avropa, Asiya, Amerika və Afrika qitələrini təmsil edən 16 ölkənin və 10 beynəlxalq təşkilatın nümayəndə heyətləri, tanınmış elmi ictimaiyyət xadimləri və ekspertlər qatılmışdılar. Prezident İlham Əliyevin forumun iştirakçılarına müraciət ünvanlaması bu toplantının önəminə bir daha diqqət çəkir. Belə ki, müraciətdə forumun məqsəd və məramı aydın şəkildə öz əksini tapıb: "Bu mötəbər tədbir milli statistika sistemlərinin inkişafı, qlobal statistik təşəbbüslərə inteqrasiya və beynəlxalq əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi baxımından xüsusi əhəmiyyət daşıyır... Müasir dövrdə statistika cəmiyyətinin tərəqqisini, dövlət siyasətinin effektivliyini və qlobal çağırışlara cavabvermə qabiliyyətini qiymətləndirmək üçün öz əhəmiyyətini daha da artıraraq mühüm vasitələrdən birinə çevrilmişdir. Etibarlı statistik məlumatlar dayanıqlı inkişafın təmin olunmasında, əsaslandırılmış qərarların qəbulunda və şəffaf idarəetmənin qurulmasında böyük rol oynayır. Bu səbəbdən Beynəlxalq Statistika Forumu metodoloji yeniliklərin təqdim edilməsi və çoxtərəfli əməkdaşlıq imkanlarının genişləndirilməsi baxımından universal bir platforma kimi çıxış edir".

Məlumdur ki, Azərbaycanda milli statistika sistemi ardıcıl şəkildə

inkişaf etdirilir, rəsmi statistik məlumatların beynəlxalq standartlara uyğun, innovativ yanaşmalar əsasında istehsalı daim diqqət mərkəzində saxlanılır. Eyni zamanda süni intellekt kimi müasir çağırışlar statistika sahəsində yeni metodologiyaların, alət və yanaşmaların işlənilib hazırlanmasını, gələcək hədəflərin düzgün müəyyənləşdirilməsini zərurətə çevirir. Odur ki, ölkəmizdə rəsmi statistika sahəsində müasir texnologiyalara, süni intellektə və rəqəmsal transformasiyaya əsaslanan islahatların həyata keçirilməsi xüsusi önəm daşıyır. Bu istiqamətdə aparıcı dövlətlərlə və beynəlxalq təşkilatlarla fəal əməkdaşlıq edilərək qlobal inkişaf gündəliyinə töhfə verməyə söz göstərilir.

Sözügedən forumun Bakıda keçirilməsi deyilənləri bir daha təsdiqləyir. Baş nazir Əli Əsədov da tədbirin açılışındakı çıxışında məhz bunları vurğuladı: "Prezident və hökumət statistika qurumunun fəaliyyətindən öz razılığını bildirir. O cümlədən Prezidentin tapşırığı ilə Azərbaycan hökuməti dəstək olaraq

son illər ərzində 6 dövlət proqramını qəbul edib və bu proqramlar Azərbaycanda statistikanın inkişafını əks etdirir. Statistika elə bir alətdir ki, nəinki iqtisadiyyat, cəmiyyətin bütün sahələrini, dünəni, bu günü və sabahı proqnozlaşdırmaq üçün əsaslar olmalıdır. İnkişafı qiymətləndirmək üçün hansısa rəqəmlərə əsaslanmalıyıq və bu məlumatlar bizim inkişafımızı, addımlarımızı daha da qiymətləndirməyə imkan verir. Bu baxımdan statistikanın istənilən cəmiyyətin, sahənin inkişafında böyük rolu var. Bütün sahələrdə olduğu kimi, statistika sahəsi də inkişaf dövrünü yaşayır".

MDB İcraiyyə Komitəsi sədrinin müavini Denis Trefilov, MDB Dövlətlərarası Statistika Komitəsinin sədri Konstantin Laykam, Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin sədri Tahir Budaqov və başqaları öz çıxışlarında forumun müxtəlif ölkələrin statistika qurumlarının, beynəlxalq təşkilatların, elmi dairələrin nümayəndələrinin bir araya gətirilməsi, statistika sahəsində qabaqcıl bilik və təcrübələrin müba-

diləsi, yeni hədəflərin müəyyən edilməsi, eləcə də birgə layihələrin təşviqi, qlobal statistik təşəbbüslərə inteqrasiya və beynəlxalq əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi baxımından xüsusi əhəmiyyət kəsb etdiyini bildirdilər. Forumda "Milli Hesablar Sistemi-2025", əhali və mənzil fondu siyahıyaalınmasının 2030-cu il mərhələsi, Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin monitorinqi, həmçinin sahə və çoxsektorlu layihələrlə bağlı məsələlər müzakirə olundu. İnformasiya texnologiyaları, statistik məlumatların inteqrasiyası, institusional qərarlar, statistikada səriştəliliyin inkişafı ilə əlaqədar layihələrin effektivliyi qiymətləndirildi.

"Belə tədbirlər ölkələr arasında peşəkar əlaqələri və qarşılıqlı anlaşmanı gücləndirməyə kömək edir". Macarıstan Mərkəzi Statistika İdarəsinin prezidenti Aron Kinçəşin bu sözlərini forum iştirakçılarının ümumi fikri kimi də dəyərləndirmək olar. A.Kinçəş deyib: "Belə bir forumun Bakıda keçirilməsi Macarıstan üçün təkəcə Azərbaycandan deyil, həm də digər MDB ölkələrindən

olan həmkarları ilə təcrübə mübadiləsi və əlaqələr qurmaq üçün əla fürsətdir. Bu gün bütün dünyada statistika orqanları arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsinə kəskin ehtiyac var. Hesab edirəm ki, Azərbaycanda təcrübəli və peşəkar statistika komitəsi var. Bizim xidmətimiz qarşılıqlı fəaliyyətə açıqdır".

Forum çərçivəsində Dövlət Statistika Komitəsində tədbirin iştirakçıları ilə görüş də keçirildi. Görüşdə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsi ilə Tacikistan Respublikasının Prezidenti yanında Statistika Agentliyi arasında "Statistika sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu" imzalandı. Memorandumdan irəli gələn vəzifələrin icra olunmasının səmərəli nəticələr verəcəyinə - statistika sahəsində əməkdaşlığın təşviqi və inkişaf etdirilməsi, beynəlxalq səviyyədə müqayisə edilə bilən və hər iki ölkənin sosial-iqtisadi vəziyyətini əks etdirən statistik məlumatlar mübadiləsinin genişləndirilməsi və iki ölkənin statistika qurumları arasında qarşılıqlı əlaqələrin möhkəmləndirilməsinə xidmət edəcəyinə əminlik ifadə olundu.

"Statistikanın inkişaf perspektivləri: beynəlxalq layihələrin rolu" mövzusunda III Beynəlxalq Statistika Forumu və Azərbaycanın sədrliyi ilə MDB iştirakçısı olan dövlətlərin Statistika Xidmətləri Rəhbərləri Şurasının 73-cü iclasının sonunda tədbirin yekunlarına dair Kommünike qəbul edildi.

Xatırladaq ki, BMT-nin Statistika Komissiyasının qərarı ilə bu il oktyabrın 20-də "Hər kəs üçün keyfiyyətli statistika ilə inkişafa tökan verək" şüarı altında Ümumdünya Statistika Günü qeyd ediləcək.

*Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"*